

[Bækgaard.]

interesser sikres ved en koncessionsafgift. Skal det være f. eks. en vægtafgift pr. udvundet ton råstof, eller hvordan har den højtærede minister tænkt sig dette problem løst?

De uafhængige kan støtte forslag til lov om mineralske råstoffer i Grønland.

Til lovforslaget om Grønlands geologiske undersøgelse har vi ikke så forfærdelig mange bemærkninger. Jeg kan helt tilslutte mig det ærede medlem hr. Holger Hansens bemærkninger angående administrationen af denne lovgivning. Det må kunne gøres enklere og billigere end antydnet i lovforslaget, og desuden bør der efter mit partis mening lægges vægt på, at der drages så mange grønlandere ind i arbejdet som muligt. Det kan bl. a. udbetaling af findeløn sikkert medvirke til, og derfor hilser jeg med tilfredshed, at der i bemærkningerne til lovforslaget gøres opmærksom herpå.

Angående dette lovforslag vil de uafhængige afvente resultatet af udvalgsbehandlingen, før vi tager endelig stilling.

Bosing: De to foreliggende lovforslag om mineralske råstoffer i Grønland og om Grønlands geologiske undersøgelse hører efter deres hensigt sammen og supplerer hinanden.

Som det er klart udtrykt i bemærkningerne til forslag til lov om mineralske råstoffer i Grønland, har stigende interesse såvel fra ind- som fra udland for efterforskning og kommerciel udnyttelse af grønlandske mineralforekomster nødvendiggjort en sådan speciel lovgivning for Grønland, som sammenlignet med Danmark har en helt anden beskaffenhed.

De to foreliggende lovforslag er udarbejdet efter minelovskommissionens henstilling og forslag. Minelovskommissionen, som blev nedsat i begyndelsen af 1960 og afsluttede sit arbejde i fjor, har som arbejdsgrundlag nøje undersøgt den gældende retstilstand på dette område her og i udlandet samt minelovgivningen i andre nordiske lande og Canada. De udarbejdede udkast til disse lovforslag er forelagt for Grønlands landsråd i år under dets ekstraordinære samling i marts måned. Landsrådet kom kun med ganske få bemærkninger herom,

og dem blev der taget hensyn til i den endelige udformning af forslagene.

Som medlem af denne kommission er det mig en glæde at se det resultat, som de to lovforslag er udtryk for, og jeg hilser det med tilfredshed.

Uden at give en længere redegørelse for Grønlands geologiske efterforskningshistorie og de mineralfund, der i løbet af årene er gjort, kan jeg sige, at drømmen om at finde værdifulde mineraler i Grønland kendes helt tilbage til Christian den Fjerdes tid. År 1606 sendtes nemlig en ekspedition på 5 skibe til Grønland. Disse blev så ifølge beretninger lastet med den formodede sølvholdige erts, som ved skibenes hjemkomst blev erklæret for værdiløs.

Gennem talrige undersøgelser siden da har man i Grønland truffet mange mineraler, men på få undtagelser nær kun i ubetydelige mængder, og væsentligst af videnskabelig interesse. Brydningen af kobber og grafit har været urentabel og har givet betydelige underskud, men et råstof, der har haft økonomisk betydning såvel for Selskabet Øresund som for Grønland, er kryolitten, der siden 1865 og indtil for et par år tilbage er udvundet med betydelig årlig fortjeneste. Uden de millionbeløb, staten årlig fik som sin aktieandel ved brydningen af dette mineral, ville bl. a. skolebyggeriet og dermed skoleuddannelsen i Grønland før nyordningen i 1950 have været betydelig længere tilbage, end tilfældet har været, idet en del af dette beløb blev anvendt til sparsomme investeringer på dette felt. Endda vil jeg sige, at det i økonomisk henseende ville have været en meget svær tid for Grønland under den anden verdenskrig, hvis kryolitten ikke havde været en sikker og kærkommen udførsels- og betalingsvare til sikring af Grønlands forsyning med de vigtigste varer.

Foruden de grønlandske kul på Diskøen, hvis brydning også er urentabel, findes der rige lag af kul i Nûgssuakhalvøen, hvor der også er stor mulighed for tilstedeværelsen af olie. I Mestersvig i Østgrønland har Nordisk Mineselskab brudt bly og zink, men kunne kun lige netop klare hele foretagendet uden tab. Senere blev der fundet uran- og molybdæforekomster henholdsvis i Vest- og Østgrønland. Grønlands geografiske pla-